

A
KOLOSTOR

KATY HAYS

Budapest, 2023

ANDREW HAYSNEK
(ÉS A THE CHEESE-NEK)

[...]minden bizonyos mért utakon jár:
első nap megszabja a végsőt[...]*

Seneca: *Oedipus*

* Fordította: Jánosy István

P R O L Ó G U S

A halál mindig augusztusban látogatott meg. Egy lassú és élvezetes hónap, amit valami gyors és brutális dologgá változtattunk. A változás pedig villanásszerű volt, akár egy kártyatrükk.

Látnom kellett volna az érkezését. Ahogy a test kiterítve fekszik a könyvtár padlóján, ahogy a kutatás feldúlja a kertet. Ahogy irigységünk, kapzsiságunk és becsvágyunk mohón próbál elnyelni minket, akár egy saját farkába harapó kígyó. Az uroborosz. És bár tisztában vagyok veled, milyen sötét titkokat rejtegettünk egymás elől azon a nyáron, egy részem még mindig vágyakozik a Kolostor* után, a személy után, aki azelőtt voltam.

Sokszor gondolok rá, hogy alakulhatott volna másként is. Mondhattam volna nemet a munkára, vagy Leónak. Nem kellett volna elmennem a Long Lake-hez azon a nyári éjszakán. A halottkém is dönthetett volna úgy, hogy nincs szükség boncolásra. Ám ezeket a döntéseket nem én hoztam meg. Most már tudom.

Manapság sokat gondolok a szerencsére. Az angol *luck* szó valószínűleg a középfelnémet *glück*ből eredeztethető, ami szerencsét vagy pozitív kimenetelű véletlent jelent. Dante a szerencsét *ministra di Dió*nak, Isten követének nevezte. A szerencse csupán a sors régi keletű

* A magyar szövegváltozatban „Kolostor” néven szereplő intézmény a New York-i Metropolitan Művészeti Múzeum kihelyezett részlege. A The Cloisters, más néven MET Cloisters múzeum a középkori európai művészetre és építészetre specializálódott intézmény.

neve. Az ősi görögök és rómaiak mindent a sors szolgálatában tettek. Az ő tiszteletére emeltek templomokat, az ő szeszélyéhez kötötték az életüket. Jósókkal és prófétákkal tanácskoztak. Állatok belsősegeit vizsgálták, az előjeleket figyelték. Állítólag még Julius Caesar is csak azután kelt át a Rubiconon, hogy kockát vetett. *Iacta alea est* – a kocka el van vetve. A teljes Római Birodalom sorsa múlt azon a dobáson. Caesarnak legalább akkor egyszer szerencséje volt.

Mi van, ha az egész életünk – hogy hogyan élünk és halunk meg – előre eldöntött? Tudni akarnád, ha egy kockadobás vagy egy kártyavetés megmondaná neked a végkimenetelt? Lehet az élet annyira silány, annyira felkavaró? Mi van, ha mindannyian csupán Caesarok vagyunk? Várunk a szerencsés dobásra, és nem vagyunk hajlandóak meglátni, mi vár ránk március idusán.

Először könnyű volt figyelmen kívül hagyni a rossz előjeleket, mi vár azon a nyáron a Kolostorra. A kertben burjánzottak a vadvirágok és a gyógynövények, a terrakotta vázákban virágzott a levendula, a pink lady almafa édes illatúan és hófehéren pompázott. A levegő olyan forró volt, hogy a bőrünk kipirult, és nedvesen fénylett. Egy elkerülhetetlen jövő talált ránk, és nem fordítva. Egy balszerencsés kockadobás. Amit láthattam volna előre, ha a görögökhöz és rómaiakhoz hasonlóan tudom, mit kell nézmem.

EL S Ő F E J E Z E T

Úgy volt, hogy június elején érkezem New Yorkba. Egy olyan időszakban, amikor egyre fokozódik a hőség – összegyűlik az aszfaltban, visszaverődik az üvegfelületekről –, amíg el nem éri a csúcspontot, hogy aztán szeptember közepéig alább se hagyjon. Keletre kellett mennem, ellentétben a Whitman Egyetem sok más hallgatójával, akik nyugatra indultak, Seattle, San Francisco vagy éppen Hongkong felé.

Igazság szerint nem arra a helyre vettek fel, ahová szerettem volna – Cambridge-be, New Havenbe vagy Williamstownba. De amikor megjöttek a levelek az igazgatóságoktól – *őszintén sajnáljuk... nagyon sok a jelentkező... sok szerencsét kívánunk további pályafutásához* –, hálás voltam, hogy legalább az egyik jelentkezésemre pozitív visszajelzés érkezett: bevettek a Metropolitan Művészeti Múzeum nyári partnerprogramjába. Tudtam, hogy ezt is csak emeritus tanácsadónak, Richard Lingrafnak köszönhetem, aki valamelyik Borostyán Liga prominens tagja volt, mielőtt a keleti part időjárása – vagy valami kétes megítélésű esemény az alma materében? – nyugatra űzte.

Partnerprogramnak nevezték, de valójában ösztöndíj volt, soványka juttatással. Nem érdekelt; vállaltam volna két munkát, és még fizettem is volna értük, csak hogy ott lehessenek. Elvégre a Metről volt szó. Pont az a fajta presztízsértékű hivatalos visszaigazolás, amire egy magamfajta, ismeretlen iskolából érkező vidéki lánynak szüksége van.

A Whitman igazából nem is annyira ismeretlen. Ám mivel Walla Wallában nőttem fel, egy egyszintes házakból álló poros kisvárosban, Washington állam délkeleti részén, ahol a Whitman is működött,

ritkán találkoztam olyan emberrel az államon kívülről, aki tudott a létezéséről. Egész gyermekkorom az iskola vonzáskörzetében telt, és ez a tapasztalás lassanként minden varázsától megfosztotta az intézményt. Míg más hallgatók izgatottan érkeztek az egyetemvárosba, alig várva, hogy megkezdjék új, felnőtt életüket, nekem nem adatott meg ez a tiszta lap. Talán mert a szüleim mindketten a Whitmanben dolgoztak. Anyám a konyhán az étrendet tervezte meg, és tematikus rendezvényeket szervezett az elsőéves bentlakó hallgatóknak: baszk, etióp és asadoesteket. Ha én is a campuson éltem volna, az én menümet is ő tervezte meg, de a Whitman csak tandíjtámogatást biztosított a dolgozóinak, így én otthon laktam.

Apám nyelvész volt, bár egyetemi végzettséget nem szerzett. Auto-didakta módon tanult, a Whitman Penrose Könyvtárából kölcsönzött könyvekből. Ő tanította meg nekem, mi a különbség a hat latin főnévi eset között, vagy hogyan elemezzem a vidéki olasz dialektusokat – és mindezt az egyetemi munka műszakjai között, még azelőtt, hogy az utolsó iskolai évemet megelőző nyáron eltemettük volna nagyapám mellé, a város szélén álló lutheránus templom mögött. Cserbenhagyásos gázolás. Sosem mondta el, honnan jött neki a nyelvek szeretete, de nagyon örült, hogy megoszthatta velem.

– Édesapád nagyon büszke lenne rád, Ann – mondta Paula.

A műszakom végén jártam az étteremben, ahol dolgoztam. Paula, a tulajdonos majdnem egy évtizede fogadott fel, tizenöt éves koromban. A hosszú, szűkös helyiség mennyezetét patinás bádoglemezek borították, és nyitva kellett hagynunk a bejárati ajtót, hogy a friss levegő kivigye a maradék ételszagot. Odakint a széles utcán időnként elhúzott egy autó, fényszórója belehasított a sötétbe.

– Kösz, Paula. – Kiszámoltam a pulton a borraivalómat, próbáltam figyelmen kívül hagyni az alkaromon húzódó vörös égésnyomokat. A déli csúcsforgalom – ami a vizsgaidőszak miatt nagyobb volt a szokásosnál – rákényszerített, hogy az ételmelegítőből közvetlenül a ka-

romba vegyem a tányérokat. A séta a konyhától az asztalokig épp elég hosszú volt ahhoz, hogy a kerámia megégessen.

– Tudod, hogy ide mindig visszajöhetsz – mondta John, a pultos. Elengedte a sörcsapot, és odatolta elém a poharat. Műszakonként csak egy sört ihattunk, de ritkán tartottuk be a szabályokat.

Kisimíttam az utolsó bankót, és betettem a pénzt a farzsebembe.

– Tudom.

De nem akartam visszajönni. Hirtelen és megrázó módon eltávozott apám szelleme ott kísértett a szép kis belváros minden utcáján, még az étterem előtti megbarnult fűvön is. A jól bejáratott menekülési útvonalak – a könyvek és a kutatás – már nem tudtak eléggé eltávolítani innen.

– Még ha ősz is van, és nincs szükségünk akkora személyzetre – folytatta John –, téged akkor is újra felveszünk.

Próbáltam leküzdeni a rémületet, ami arra a gondolatra fogott el, hogy őszre esetleg újra Walla Wallában találok magam, amikor Paula megszólalt a hátam mögött: – Zárva vagyunk.

Hátranéztem a vállam felett az ajtóra, ahol fiatal lányok gyülekeztek. Néhányan az állványra helyezett étlapot tanulmányozták, mások benyomultak az ajtónyíláson. A zárva tábla nekiütődött a fának.

– De még van kiszolgálás – mutatott egyikük a sörömrre.

– Sajnálom, bezártunk – mondta John is.

– Ó, ne már! – erősködött egy másik. Arcuk kipirult az alkoholtól, de már láttam, hogyan fog véget érni az éjszaka: fekete karikákkal a szemek alatt, véletlenszerű véraláfutásokkal a lábakon. Négy évet töltöttem el a Whitmanben, de sosem volt ilyen estém – nekem csak a pohár sörök és az égésnyomok jutottak.

Paula kitárt karral kiterelgette őket az ajtón; visszafordultam Johnhoz.

– Ismered őket? – kérdezte, miközben hanyagul letörölgette a bárpultot.

Megráztam a fejem. Nehéz az egyetlen barátokat szerezni, amikor te vagy az egyetlen hallgató, aki nem a kollégiumban lakik. A Whitman nem hasonlított az állami iskolákra, ahol az ilyesmi mindennaposnak számított; ez egy kicsi, liberális művészeti intézet volt, egy kicsi és *drága* liberális művészeti intézet, ahol mindenki a campuson lakott, vagy legalábbis így kezdte az első évét.

– Egyre nagyobb a nyüzsgés. Várod már a diplomaosztót? – Várakozva nézett rám, de én csak megvontam a vállam. Nem akartam a Whitmanról vagy a diplomaosztóról beszélni. Csak arra vágytam, hogy hazavigyem a pénzem, és odategyem a többi megtakarításom mellé. Egész évben heti öt este dolgoztam, néha még nappali műszakokat is bevállaltam, amikor engedte a napirendem. Ha nem a könyvtárban voltam, dolgoztam. Tudtam, hogy a kimerültség nem segít megszabadulni apám emlékeitől, sem az elutasításoktól, de legalább tompította valamennyire a történetek kegyetlen valóságát.

Anyám soha nem tett megjegyzést a beosztásomra, nem emlegette fel, hogy csak aludni járok haza – igaz, őt is túlságosan lefoglalta a saját gyásza és csalódottsága ahhoz, hogy az enyémmel foglalkozzon.

– Kedd lesz az utolsó napom. – Ellöktem magam a bárpuhától, és kiittam az utolsó cseppeket a poharamból, mielőtt előrehajolva a többi mosatlan edény közé tettem. – Már csak két műszak maradt.

Paula odalépett mögém, és átkarolta a derekam. Bármennyire is vártam már a keddet, hagytam magam lágyan hozzásimulni, fejemet a fejéhez hajtottam.

– Tudod, hogy ott van most is, ugye? Látja, hogy mi történik veled.

Nem hittem neki; nem hittem senkinek, aki azt mondta, hogy az egészben van valami mágia, valami logika, de azért kényszerítettem magam, hogy bólintsak. Már megtanultam, hogy senki sem akarja hallani, mit is jelent a veszteség valójában.

Két nappal később kék műszálas köpenyben átvettem a diplomámat. Anyám is eljött, hogy készítsen néhány fotót, és részt vegyen a művészettörténeti tanszék búcsúztató partiján, amelyet egy nedves, füves területen tartottak a campus legrégebbi része, a félig gótikus emléképület előtt. Mindig is tudatában voltam, hogy mennyire fiatal ez az épület valójában – legalábbis a Harvard vagy a Yale hasonló műemlékeihez képest –; csak 1899-ben fejezték be. A legrégebbi építmény, amit valaha láttam, a Claquato templom volt, egy 1857-ben épült, visszafogott stílusú, metodista kegyhely. Talán ezért tudott olyan könnyen elcsábítani a múlt – mert gyerekkoromban mindig kitért előlem. Washington keleti felét főleg búzamezők, takarmányboltok és ezüstösen csillogó silók alkották, amelyek soha nem árulkodtak a régmúlt időkről.

Igazából a Whitmanen eltöltött négy évem alatt én voltam az egyetlen hallgató, aki a korai reneszánszot tanulmányozta. Biztonságos távolságban tartottam magam az olyan nagy művészek munkáitól, mint Michelangelo és Leonardo, inkább a kevésbé fontos alakokat és elfeledett festőket tanulmányoztam, akiknek olyan nevük volt, mint Bembo és Cossa, vagy olyan becenevük, mint „rendetlen Tom” és „a kancsal”. Sosem birodalmakat vizsgáltam, inkább hercegségeket és udvartartásokat. Elvégre az udvartartások mindig üdítően kisorszerűek voltak, és a legképtelenebb dolgok nyugtázták le a tagjaikat – asztrológia, amulettek, kódexek –, csupa olyasmi, amiben én magam nem hittem. Ez azonban azt jelentette, hogy gyakran maradtam egyedül: a könyvtárban, vagy egy különórán Lingraf professzorral, aki mindig húsz perc késéssel érkezett meg, ha egyáltalán eszébe jutott a megbeszélte találkozó.

Minden képtelensége ellenére a reneszánsz figyelmen kívül hagyott peremvilágának sikerült megragadnia aranyfüstjével és pompájával, a mágiába vetett hitével, látványos erődemonstrációival. Könnyű választás volt, mivel a saját életemből mindez hiányzott. Ám amikor

a posztgraduális képzésen kezdtem gondolkodni, figyelmeztettek, hogy nem sok tanszéket fog érdekelni a munkám. Túlságosan periferikus, túl kicsi területet ölel fel, nem elég ambiciózus és átfogó. A Whitman hallgatóit arra ösztönözték, hogy újraértékeljék a tudományágat, legyenek ökokritikusak, fedezzék fel az emberi érzékelés multiszenzoros jellemzőit. Időnként elgondolkodtam, hogy a dolgok, amiket kutattam, az érdektelenségbe fulladó, figyelmen kívül hagyott alkotások választottak ki maguknak engem, mert gyakran éreztem magam erőtlennek ahhoz, hogy hátat fordítsak nekik.

Anyám az árnyékban éppen körkörös mozdulatokat tett a kezével, ezüst karkötői csilingeltek, miközben egy másik szülőhöz beszélt. Körülnéztem, próbáltam megtalálni Lingraf fehér hajtincseit, de egyértelműnek tűnt, hogy nem jött el. Bár a négy év legnagyobb részében együtt dolgoztunk, de csak a legkritkább esetben jelent meg a tanszék rendezvényein, és még kevesebbet beszélt saját kutatásairól. Senki sem tudta, min dolgozik mostanában, vagy mikor hagy fel az egyetem látogatásával. Lingraffal együtt dolgozni sok tekintetben egyet jelentett a bizonytalansággal. Amikor más hallgatók és tanárok megtudták, hogy engem lát el tanácsokkal, megkérdeztek, hogy *biztosan* így van-e; olyan ritkán értekezett a hallgatókkal. Pedig igaz volt. Lingraf aláírta a szakdolgozatomat, a főszakom jelentkezési nyomtatványát, az ajánlóleveleimet – mindent. Mindezt annak ellenére, hogy nem volt hajlandó részt venni a Whitman közösségének életében, inkább bezárt ajtók mögött dolgozott az irodájában, és mindig betömöködte a papírjait a fiókba, amikor valaki átlépte a küszöbét.

Amint végeztem a körülnézéssel, ott termett mellettem Micah Yallsen, egy másik frissdiplomás.

– Ann, azt hallottam, nyárra New Yorkba mész.

Micah eddigi életét megosztotta Kuala Lumpur, Honolulu és Seattle között. Ilyen embert próbáló beosztáshoz magángép kellett, vagy minimum első osztályú ellátás.

– Hol fogsz lakni?

– Találtam egy albérletet Morningside Heightsban.

A kezében tartott papírtányérról felszúrt egy sárga cheddarkockát. A Whitmanben sosem vesztegették a pénzt ételrendelésre, biztos voltam benne, hogy anyám részlege házon belül készítette el az étellel teli tálcákat.

– Csak három hónapra – tettem hozzá.

– És utána?

– Azt még nem tudom.

– Bárcsak volna egy üres évem. – Elgondolkodva forgatta a szájában a fogpiszkálót.

Micah-t bevették az MIT Történelem, Elmélet és Kritika PhD-programjába, az ország egyik legnagyobb hírű projektjébe. De úgy gondoltam, az ő üres éve nagyban különbözne az enyémtől.

– Én örülnék, ha egyenesen bejutottam volna – mondtam.

– Csak annyira nehéz olyan helyet találni manapság, ahol a korai reneszánszot lehet tanulmányozni – felelte. – A szakirányunk megváltozott. Már mint pozitív értelemben.

Bólintottam. Könnyebb volt, mint ellentmondani. Elvégre ismerős szólamokat hallottam.

– De akkor is. Szükségünk van olyan emberekre, akik folytatják az előző generációk munkáját. És nagyon jó, ha valami érdekel... ha *szenvedélyesen* szeretsz valamit. – Felszúrt még egy sajtókockát.
– De gondolnod kellene a trendekre is.

Az a fajta ember voltam, aki sosem volt képes követni a trendeket. Mire utolértem volna őket, már ki is táncoltak a markomból. Az egyetem pont azért tetszett, mert olyan helynek tűnt, ahol végre megszabadulhatok a trendektől, ahol az ember lehorgonyozhat egy szakterületnél, hogy aztán soha ne is kelljen továbblépnie. Lingraf összes könyve Ravenna művészeiről szólt; soha nem merészkedett el még Velencéig sem.

– Ezek a dolgok most sokat számítanak – folytatta Micah. – Főként mivel a tizenötödik századról nem sok új dolgot lehet elmondani, nem igaz? Elég jól ki van kutatva az egész. Nincsenek új felfedezések. Kivéve, ha valaki újra akarja definiálni Masacciót, vagy ilyesmi. – Elnevette magát, és már tovább is siklott egy másik, sokkal tartalmasabb beszélgetéshez. Átadta a tanácsot; teljesítette a kötelességét. *Tessék, Ann, hadd mondjam el, miért utasítottak el mindenholnan.* Mintha én nem tudtam volna.

– Nem kell segítség? – Anyám nekitámaszkodott a hálósobám ajtófélfájának, onnan figyelte, ahogy leemelek egy köteg könyvet a polcra, és felhalmozom őket a padlón.

– Boldogulok – feleltem. Ennek ellenére belépett a szobámba, belenézett a dobozokba, és kihúzta az öreg öltözőasztal fiókját.

– Nem sok minden maradt – mondta olyan halkán, hogy alig hallottam. – Biztosan nem akarsz itt hagyni néhány holmit?

Ha éreztem is büntudatot amiatt, hogy magára hagyom itt, Walla Wallában, az érzést félresöpörte saját létfenntartó ösztönöm. Már akkor is ideiglenesnek tekintettem ezt a szobát, amikor apám még élt. Látni akartam a Penrose Könyvtárból hazahozott könyvekben lévő helyeket – Olaszország harangtornyait, Marokkó szélfútta partvidékét, Manhattan csillogó felhőkarcolóit. Helyeket, ahová csak a könyvek oldalain tudtam elutazni.

Apám halála napján tíz nyelven beszélt, és legalább öt kihalt dialektusban olvasott. A nyelv volt az ő eszköze arra, hogy otthonunk falain és saját gyermekkorán kívülre utazzon. Sajnáltam, hogy nem lehet itt, és nem láthatja, amint megteszem azt, amire ő minden másnál jobban vágyott. Anyám azonban félt az utazástól – a repülőtől, az ismeretlen helyektől, saját magától –, így apám általában velem maradt, közel a családi házhoz. Nem tudtam nem arra gondolni, hogy

ha tisztában lett volna vele, milyen fiatalon meghal, talán sokkal elszántabban próbál megnézni még néhány dolgot.

– Biztos akartam lenni benne, hogy ki tudod adni a szobát, ha akarsz. – Az egyik dobozt teleraktam könyvekkel, a szigetelőszalag-adagoló recsegésére mindketten összerezteztünk.

– Nem akarom, hogy más lakjon itt.

– Egy nap sor kerülhet rá – mondtam gyengéden.

– Nem. Miért hoztad ezt fel egyáltalán? Hol lagnál, ha kiadnám a szobádat? Mikor láthatnálak, ha nem jössz ide vissza?

– Bármikor eljöhetsz meglátogatni.

– Nem. Te is tudod, hogy nem megy.

Vitatkozni akartam vele, ránézni és azt mondani, hogy pedig megtehetné. Fel *tudna* szállni a gépre, én pedig ott lennék, várnám az utazás végén, de tudtam, hogy nem éri meg. Soha nem fog meglátogatni engem New Yorkban, én pedig nem tudok itt maradni. Ha megtenném, megtudnám, milyen könnyű belegabalyodni a pókhálóba, ahogy vele is történt.

– Még mindig nem igazán értem, miért akarsz egyáltalán elmenni. Egy olyan nagy városba. Sokkal jobb lenne neked itt. Ahol az emberek ismernek téged. Ismernek minket.

Ezerszer lefolytattuk már ezt a beszélgetést apám halála óta, de az utolsó esténket nem akartam ezzel tölteni.

– Minden rendben lesz, anya. – Nem mondtam ki hangosan azt, amivel magamban tartottam a lelket. *Rendben kell lennie.*

Kézbe vette az ágy sarkán heverő könyvet, belelapozott. A szobámban csak könyvespolcnak és egy öltözőasztalnak volt hely, az ágy be volt tolvá a sarokba.

– Fel sem tűnt, milyen sok könyved van – monda.

A könyvek sokkal több helyet foglaltak, mint a ruháim. Mindig is így volt.

– Szakmai ártalom. – Megkönnyebbültem, hogy témát váltott.

– Rendben. – Visszatette a könyvet. – Hagyom, hogy befejezd.

Így is tettem, beszuszakoltam a könyveket a feladandó dobozokba, és lezártam a bőröndömet. Benyúltam az ágy alá, kitapogattam a kartondobozt, amibe a borralómat rejtettem. Éreztem a pénz súlyát az ölemben.

Holnap már New Yorkban leszek.

M Á S O D I K F E J E Z E T

A ttól tartok, ezen a nyáron nem tudunk önnek helyet találni a Meten – mondta Michelle de Forte.

Az irodájában ültünk, a blúzomra csíptetett kártyán az Ann Stilwell név állt, és a tanszékem azonosítója.

– Mint tudja, Karl Gerber mellé osztották be. – Színtelen hangon beszélt, kissé elharapva a szavakat. A származási helyét nem tudtam beazonosítani, de bizonyára a legjobb iskolákban pallérozódott. – Éppen egy közelgő Giotto-kiállításra készül, de adódott egy lehetősége Bergamóban, és váratlanul el kellett utaznia.

Próbáltam elképzelni egy olyan munkát, ahonnan egyik pillanatról a másikra elhívhatnak Bergamóba, majd azt a munkaadót, aki el is engedne. Mindkét esetben kudarcot vallottam.

– Több hétig is eltarthat, mire végez. Tehát azt kell mondanom, nagyon sajnálom, de a továbbiakban nincs helyünk az ön számára.

Michelle de Forte, a Metropolitan Művészeti Múzeum személyügyi igazgatója azonnal félrevont, amint megérkeztem a reggeli eligazításra, áthívott az irodájába a forró kávék és édes sütemények mellől, és leültetett egy műanyag tárgyalószékbe. A hátzszakom még ott pihent az ölemben. Rám nézett az íróasztal másik oldaláról, szeme az orrán alacsonyra csúsztatott, kék szemüvegének pereme felett rám szegeződött. Vékony, madárszerű ujja állandó metronóm ritmust kopogtatott.

Ha várta is, hogy mondjak valamit, nem tudom, mi lehetett volna az. Úgy tűnt, csupán sajnálatos félreértés vagyok a nyári programjában. Egy adminisztrációs hiba.

– Ön is láthatja, milyen szerencsétlen helyzetbe kerültünk, Ann.

Nyelni akartam, de kiszáradt a torkom. Mindössze néhány pislogásra futotta, és közben próbáltam nem gondolni az albérletre, a kibontatlan könyvesdobozokra, a többi munkatársra, akiknek engedik, hogy maradjanak.

– Jelen pillanatban a részleg összes pozíciója foglalt. A görög-rómain nincs szükségünk erősítésre, és megmondom őszintén, a népszerűbb részlegeinken végzett munkához ön nem elég képzett.

Nem volt ellenséges, csak őszinte. Tárgyilagos. Felsorakoztatta saját szükségleteit az én sajnálatosan nemkívánatos jelenlétemmel szemben. Irodájának üvegfalán keresztül láttam, hogy sorban érkeznek a beosztottjai, némelyik felhajtott nadrágszárral, kerékpáros sisakban, mások viharvert bőrtarisznyával, vagy éppen élénkvrös ajakrúzzsal – szinte mindegyikük kávésbögrét tartott a kezében. Reggel gondosan átnéztem szűkös ruhatáramat, mielőtt elhatároztam magam egy olyan darab mellett, amit logikus és szakmai választásnak tartottam: nyakig begombolt pamutblúz, sötétkék szoknya és teniszcipő. A névtáblámra akár azt is írhatták volna: suttyófölde.

Fejben már a Met ösztöndíjának elvesztését és a félretett pénzemet számolgattam. Úgy becsültem, elég megtakarítással rendelkezem ahhoz, hogy július közepéig New Yorkban maradjak, és mindig van rá esély, hogy találok munkát, akármilyen munkát. Nem kell megsztanom anyámmal a hírt. Most, hogy már megérkeztem, több kell a távozásomhoz, mint Michelle de Forte elutasítása. Ajkam már formálta a „megértem” szót, és készen álltam rá, hogy felálljak a székből, amikor a hátam mögötti ablakon valaki kopogtatott.

Egy férfi nézett minket, kezét az üveghez nyomva. Tekintete találkozott az enyémmel, mielőtt benyomult az ajtón; kissé összegörnyedt, hogy a fejét ne üsse be az ajtófélfába.

– Patrick, tudnál várni egy kicsit? Ezt el kell intézennem.

Én voltam „ez”.

Patrick nem ijedt meg, behajtogatta magát a mellettem lévő székbe. Lopva a profiljára sandítottam; napbarnított arc, vonzó ráncok a szem és a száj körül, enyhén őszülő szakáll. Idősebb volt, de nem öreg, a negyvenes évei végén vagy az ötvenes évei elején járhatott. Jóképű volt, de nem feltűnően. Kezét felém nyújtotta, elfogadtam. Száraz és érdes volt a tapintása, kellemes.

– Patrick Roland – mutatkozott be, mielőtt egyáltalán Michelle-re nézett volna. – A Kolostor kurátora.

– Ann Stilwell. Reneszánsz részleg, nyári munkatárs.

– Ó. Nagyszerű. – Patrick apró, fanyar mosolyt villantott rám.
– A reneszánszon belül mi?

– Ferrara. Néha Milánó.

– Specializáció?

– Mostanában a csillagmintás mennyezetek – feleltem, a Lingraffal közös munkámra gondolva. – Reneszánsz asztrológia.

– Vagyis a népszerűtlen reneszánsz.

Ahogy rám nézett, félig elfordított arccal, de teljes figyelemmel, attól egy pillanatra elfelejtettem, hogy egy helyiségben tartózkodunk valakivel, aki épp ki akar rúgni.

– Nem kis bátorságra vall olyan területen dolgozni, ahol hiányosak az archívumok – folytatta. – Ahol ritkán fordítanak le bármit is. Lenyűgöző.

– Patrick... – próbálkozott újra Michelle.

– Michelle. – A férfi összeérintette a két kezét, és most már teljesen a nő felé fordult. – Rossz híreim vannak. – Előrehajolt, és áttolta az asztalon a telefonját. – Michael lelépett. Szó nélkül. Elfogadott egy állást az egyik techvállalat művészeti és kulturális részlegénél. Igazából már úton van Kaliforniába. Múlt héten küldött egy e-mailt, de csak ma reggel olvastam.

Michelle átfutotta Michael felmondólevelét Patrick telefonján, időnként fel-le görgette a szöveget a kijelzőn.

– Már így is kevesen voltunk. Mint tudod, nem sikerült megfelelő helyettes kurátort találnunk, ezért Michael töltötte be a szerepkört, bár messze nem volt elég képzett hozzá. Így Rachelnek dupla melót kell végeznie, és attól tartok, túl sok terhet helyezünk rá. Az oktatásról kapunk némi segítséget, de ez egyszerűen nem elég.

Michelle visszaadta a telefont Patricknek, és megigazgatott egy papírhalmot az asztalán.

– Reméltem, hogy Karl tud nekünk segíteni néhány hétig, amíg kerítünk valakit – tette hozzá a férfi.

Az egészet csendben hallgattam végig, reméltem, hogy ha nem mozdulok meg, Michelle elfelejti, hogy ott vagyok, elfelejti, hogy már elbocsátott.

– Karl Bergamóba utazott egész nyárra, Patrick. Sajnálom. Senkit sem tudunk nélkülözni. A Kolostornak magát kell ellátnia. Nagyvonalú költségkeretet biztosítottunk, hogy egész évre ki tudjátok fizetni Rachelt. És most, ha megbocsátasz... – Michelle rám mutatott.

Patrick hátradőlt, érdeklődve végigmért.

– Őt nem tudnád nekünk adni? – bökött rám a hüvelykujjával.

– Nem. Ann éppen távozni készül, nem lesz itt nyáron.

A férfi áthajolt a széke karfája felett, a törzse olyan közel került hozzám, hogy éreztem teste melegét. Csak akkor jöttem rá, hogy viszsztatartom a lélegzetem.

– Volna kedve nekem dolgozni? – tette fel a kérdést. – Nem itt, hanem a Kolostorban. Északra van, az országút mentén. Hol lakik? Nem okozna kényelmetlenséget?

– Morningside Heightsban – feleltem.

– Nagyszerű. Csak felszáll a gyorsvasútra, az egyenesen odaviszi. Kevesebbet kell gyalogolnia, mint ha átsétálna a parkon.

– Patrick – szólt közbe Michelle –, nincs keretünk rá, hogy neked adjuk Annt. Rachel egyedül is kimeríti a nyári munkásod büdzsáját.

A férfi felemelte az ujját, előszedte a telefonját, és végigpörgette a névlistát, amíg meg nem találta a keresett számot. A másik oldalon valaki azonnal felvette.

– Halló? Igen. *Herr Gerber*. Figyelj, ez most fontos. Megkaphatnám a munkatársad... – várákozóan nézett rám, csettintett az ujjával.

– Ann Stilwell – segítettem ki.

– Megkaphatnám nyárra Ann Stilwellt? Hogy kicsoda? Azt hiszem, ő lett volna a nyári munkásod, Karl, de te leléptél. – Megerősítésre várva nézett rám, bólintottam. Azután németül folytatták néhány percig, majd Patrick felnevetett, és átadta a telefont Michelle-nek.

A nő többnyire csak hallgatott, de időnként olyanokat szúrt közbe, mint „csak ha neked biztosan jó”, és „ez a te költségkeretedből megy”. Végül pedig bólintott, és beleegyező hangokat hallatott. „Oké... ühüm... jól van.” Visszaadta a készüléket Patricknek, aki hangos nevetéssel folytatta a beszélgetést, majd két-három alkalommal is harásány *ciaó*val köszönt el.

– Rendben. – Felállt, megveregette a vállam. – Jöjjön velem, Ann Stilwell!

– Patrick! – tiltakozott Michelle. – A lány még bele sem egyezett! A férfi rám nézett, felvonta a szemöldökét.

– Persze, jó lesz! – A szavak szinte kiszakadtak belőlem.

– Remek. – Kisimított egy kósza ráncot az ingén. – Most pedig vessünk véget ennek, és juttassuk ki magát innen!

Miközben Michelle buzgón magyarázta nekem, miért nem tudok maradni, a helyiséget megtöltötték azok a nyári munkatársak, akik mégis maradhattak. A program arról volt híres, hogy csak egy maroknyi végzöst válogattak be a legjobb iskolákból, miközben a színpalak mögött gyorsan és csendesen dolgoztak azon, hogy biztosítsák jövőbeli sikerességüket. Amikor megjött az értesítés a felvételemről, feltételeztem, hogy tévedés történt, de a nyár végére rájöttem, hogy az életben nagyon kevés a tévedés.